

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce **J. S.**, zastoupeného JUDr. Luciou Madleňákovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Mohelnice, Nádražní 381/9, proti žalované **Vězeňské službě České republiky, Věznici Mírov**, se sídlem Mírov 27, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 11. 5. 2021, č. j. 65 A 102/2020-26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Lucii Madleňákové, Ph.D., advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti a náhrada hotových výdajů ve výši 4 114 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci shora označeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal určení nezákonnosti zásahu žalované spočívajícího v tom, že žalovaná žalobce po jeho návratu z eskorty umístila na dobu od 24. 9. 2020 do

5. 10. 2020 do izolační cely, ve které byl umístěn samostatně a byl mu znemožněn kontakt s ostatními odsouzenými.

[2] Krajský soud uvedl, že umístěním žalobce do izolační cely nedošlo k porušení zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „zákon o výkonu trestu“). Tento zákon upravuje umístování odsouzených v § 7, ve kterém je mj. uvedeno, že se odděleně umísťují *odsouzení s infekčním onemocněním nebo u nichž je podezření na infekční onemocnění*. Výčet odsouzených, které je možné za určitých okolností vzájemně oddělit, je nadto demonstrativní – ředitel věznice je oprávněn rozhodnout i o odděleném ubytování jiných osob. Krajský soud dále uvedl, že odsouzení nemají nárok na umístění do konkrétní cely nebo do cely s jinými odsouzenými. Právní předpisy upravující výkon trestu odnětí svobody počítají i s tím, že vězni mohou být ubytováni v celách určených pro jednoho odsouzeného (například § 17 odst. 6 a 7 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb.). Krajský soud v jednání žalované nenalezl ani prvky libovůle. Ze správního spisu totiž vyplývá, že umístění odsouzených do izolačních cel bylo realizováno za účelem zabránění zanesení nákazy nemocí COVID-19 odsouzenými, kteří se vrátili z eskorty, a to na základě opatření přijatého protiepidemickou komisí žalované dne 22. 9. 2020, s ohledem na doporučení vedoucí lékařky MUDr. H. Krajský soud se neztotožnil ani s námitkou, že žalobce nebyl informován o délce a důvodech svého umístění do izolační cely. Ze správního spisu vyplývá, že s žalobcem dne 24. 9. 2020 hovořil vychovatel a sdělil mu důvody i dobu jeho izolace na cele, což žalobce nijak nezpochybnil. Krajský soud nedal za pravdu ani námitce, že by pobyt v izolační cele byl srovnatelný s výkonem kázeňského trestu umístění do samovazby ve smyslu § 49 odst. 3 zákona o výkonu trestu. Poukázal na to, že žalobce, kromě odděleného pobytu od ostatních odsouzených, neuvedl žádné jiné skutečnosti, ze kterých by vyplývalo, že jeho pobyt v izolační cele byl realizován za podobných podmínek jako výkon tohoto kázeňského trestu; z obsahu spisu naopak vyplývá, že cela, ve které byl žalobce umístěn, je standardně vybavena, a že žalobci byla po dobu izolace na jeho žádost zapůjčena varná konvice. To by při samovazbě nebylo možné (čl. 31 odst. 2 vnitřního řádu pro odsouzené ve Věznici Mírov). Konečně, krajský soud nesouhlasil ani s tím, že by bylo přijaté opatření ze dne 22. 9. 2020 diskriminační. Podstatou diskriminace ve smyslu § 2 a § 3 zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací, je srovnávání osob ve stejném postavení. Žalobce spatřoval diskriminaci v tom, že zaměstnanci věznice nemusí být umístění do izolační cely, i když je u nich riziko nákazy vyšší než u odsouzených. Krajský soud tuto argumentaci odmítl s tím, že odsouzení se nenachází ve srovnatelném postavení jako zaměstnanci věznice, kteří se při naze nebo riziku naze infekčním onemocněním podrobí izolaci zpravidla ve svých domovech.

[3] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel namítl, že každé *rozhodnutí* žalované, které se týká odsouzeného, musí být přezkoumatelně odůvodněné z důvodu případné zpětné kontroly jeho zákonnosti. Rozhodnutí o umístění odsouzeného do izolace je rozhodnutí mimořádného charakteru, a proto by se mělo opírat o závažné důvody, posuzované u každého odsouzeného zvlášť. Dle stěžovatele může nařídít izolaci odsouzeného ze zdravotních důvodů pouze lékař po provedené prohlídce nebo hygienická stanice. Stěžovatel však po návratu z eskorty u lékaře

pokračování

nebyl a nebyl ani nakažen nemocí COVID-19. Plošné nařízení izolace všech odsouzených vracejících se do věznice Mírov, vydané ředitelem věznice, je stejné, jakoby starosta obce nařídil izolaci všech, co se do obce vracejí či do ní vstupují; jde tak o nezákonný postup. Stěžovatel konečně namítl, že zaměstnanci věznice a odsouzení se z hlediska možné nákazy nemocí COVID-19 a jejímu dalšímu šíření nachází ve stejném postavení a není tedy důvod s odsouzenými zacházet odlišně. Preventivní uzavření do izolace je nezákonné, z hlediska efektu neúčinné a ve vězeňském prostředí lehce zneužitelné. Názor krajského soudu, dle kterého je z hlediska možné nákazy a jejího přenosu rozdíl mezi odsouzenými a zaměstnanci věznice, je nedůstojný vůči všem odsouzeným. Zdraví odsouzených je stejně důležité jako zdraví zaměstnanců věznice.

[4] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti zcela ztotožnila se závěry krajského soudu.

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud nejprve uvádí, že první část kasační argumentace, v níž stěžovatel dovozuje, že rozhodnutí o umístění odsouzeného do izolace je *rozhodnutím mimořádného charakteru*, které by se mělo posuzovat u každého odsouzeného zvlášť, je nepřijatelná, neboť nemá svůj předobraz v žalobě. Tuto námitku stěžovatel v žalobě neuplatnil, ač tak nepochybně učinit mohl; nejedná se ani o reakci na odůvodnění napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud se jí proto věcně nezabýval (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.).

[8] Stěžovatel dále namítal, že izolaci odsouzeného ze zdravotních důvodů může nařídít pouze lékař či hygienická stanice. Stěžovateli lze dát v obecné rovině za pravdu, že za běžných okolností nařizuje izolaci skutečně poskytovatel zdravotních služeb (tj. lékař), případně krajská hygienická stanice [srov. zejména § 45 odst. 3 a § 82 odst. 2 písm. l) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví]. V posuzovaném případě však stěžovateli nebyla nařízena izolace ve smyslu zákona o ochraně veřejného zdraví. Stěžovatel byl toliko, na základě plošného opatření žalované ze dne 22. 9. 2020, po návratu z eskorty dočasně umístěn odděleně od ostatních odsouzených z důvodu podezření na infekční onemocnění. Jak již správně uvedl krajský soud, k oddělenému umístění odsouzených z důvodu podezření na infekční onemocnění je žalovaná zmocněna na základě § 7 zákona o výkonu trestu. K postupu podle zákona o ochraně veřejného zdraví tedy v tomto případě vůbec nedošlo, neboť k preventivnímu oddělení stěžovatele od ostatních odsouzených žalovaná přistoupila na základě svého interního normativního opatření, vydaného podle speciálního zákona. Žalovaná přijala předmětné opatření na doporučení své vedoucí lékařky, přičemž oddělené umístění příchozích či navrátilých se odsouzených probíhalo (mělo probíhat) plošně; není tedy zřejmé, jak by mohlo dojít ke zneužití opatření vůči jednotlivému odsouzenému. Nejvyšší správní soud s ohledem na obecně známý epidemický stav v době vydání opatření neshledal, že by

žalovaná vydáním tohoto opatření a jeho aplikací jakkoliv překročila své zákonné zmocnění. Pro úplnost lze dodat, že přirovnání posuzovaného postupu žalované k teoretickému obdobnému postupu starosty obce je zcela nepřiléhavé. Na rozdíl od žalované, starostovi obce nespědí zákonné zmocnění rozhodovat o odděleném umístění jakýchkoli fyzických osob z důvodu podezření na infekční onemocnění.

[9] Konečně, Nejvyšší správní soud neshledal důvodným ani poslední okruh kasačních námitek, který se fakticky týká tvrzené diskriminační podstaty přijatého opatření žalované. Se stěžovatelem lze souhlasit potud, že navrátilší se zaměstnanci věznice mohli šířit nemoc COVID-19 v podstatě stejně, jako navrátilší se odsouzení; krajský soud ostatně netvrdil opak. Pouze na odsouzené však dopadá zákonné zmocnění žalované umístit je odděleně od ostatních fyzických osob ve smyslu § 7 zákona o výkonu trestu. Žalovaná tedy nemohla předmětné opatření vztáhnout i na své zaměstnance (bez ohledu na faktickou proveditelnost či smysluplnost takového opatření). Jejich případná izolace by mohla být nařízena orgánem veřejného zdraví (viz odst. [8] výše); šlo by tedy o postup zcela mimo dosah pravomocí žalované. Pro úplnost je třeba poznamenat, že krajský soud netvrdil, že mezi odsouzenými a zaměstnanci věznice existuje rozdíl z hlediska možné nákazy a jejího přenosu. Rozdíl spatřoval v tom, že zaměstnanci věznice se mohou – na rozdíl od odsouzených – podrobit nařízené karanténě či izolaci zpravidla ve svých domovech. Krajský soud rovněž v žádném případě netvrdil, že by bylo zdraví zaměstnanců věznice důležitější než zdraví odsouzených. Nejvyšší správní soud se proto touto poznámkou stěžovatele blíže nezabýval.

[10] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není (v rozsahu, ve kterém mohla být věcně projednána) důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* zamítl.

[11] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná sice měla ve věci plný úspěch, nevznikly jí však žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

[12] Usnesením ze dne 12. 7. 2021, č. j. 3 As 201/2021 - 11, Nejvyšší správní soud ustanovil stěžovateli zástupkyní advokátku JUDr. Luciu Madleňákovou, Ph.D. Podle § 35 odst. 10 věty první za středníkem s. ř. s. platí v takovém případě hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce stát. Podle § 7 bodu 5 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náleží ustanovené zástupkyni stěžovatele odměna za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (převzetí a příprava zastoupení) ve výši 3 100 Kč a podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč, celkem tedy 3 400 Kč. Jelikož je advokátní kancelář, v níž je ustanovená zástupkyně advokátkou, plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o tuto daň ve výši 21 %. Celkem tedy Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů ve výši 4 114 Kč. Částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2023

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu